

Βρυξέλλες, 27.3.2013
SWD(2013) 99 final

Part 1

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ για την προσαρμογή του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας με τη Συνθήκη της Λισαβόνας

που συνοδεύει το έγγραφο

**Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ και του
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

**ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ
ΝΟΜΟΥ (ΕΥΡΩΠΟΛ) ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ
2009/371/ΔΕΥ ΚΑΙ 2005/681/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

{COM(2013) 173 final}
{SWD(2013) 98 final}
{SWD(2013) 100 final}

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΥ για την προσαρμογή του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας με τη Συνθήκη της Λισαβόνας

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ του ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ και του ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ (ΕΥΡΩΠΟΛ) ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 2009/371/ΔΕΥ ΚΑΙ 2005/681/ΔΕΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το άρθρο 88 της ΣΛΕΕ προβλέπει νέα νομική βάση για την Ευρωπόλ (κανονισμό) και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με τη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων.

Επιπλέον, το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης¹ υπογράμμισε ότι λόγω της αυξανόμενης παγκοσμιοποίησης του οργανωμένου εγκλήματος, η καταπολέμησή του απαιτεί, μεταξύ άλλων, τη συστηματοποίηση της ανταλλαγής πληροφοριών και κάλεσε την Ευρωπόλ να καταστεί «κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών, φορέας παροχής υπηρεσιών και πλατφόρμα των υπηρεσιών επιβολής του νόμου²».

Μια μελέτη αξιολόγησης επιβεβαιώνει ότι η Ευρωπόλ προσθέτει αξία στην ασφάλεια των ευρωπαίων πολιτών και διαθέτει εύρωστο καθεστώς προστασίας δεδομένων. Ωστόσο, η μελέτη εντόπισε ορισμένους τομείς που πρέπει να βελτιωθούν ώστε να μπορέσει η Ευρωπόλ να επιτύχει τους στόχους του Προγράμματος της Στοκχόλμης.

Η παρούσα μεταρρύθμιση έχει ως στόχο να αποτελέσει μέρος ευρύτερης δέσμης που περιλαμβάνει τη συγχώνευση της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας ή «ΕΑΑ» με την Ευρωπόλ και την εφαρμογή ευρωπαϊκού προγράμματος κατάρτισης για την επιβολή του νόμου (LETS) που απευθύνεται στους λειτουργούς επιβολής του νόμου.

Τέλος, με τη μεταρρύθμιση της Ευρωπόλ η Επιτροπή δεσμεύεται να εφαρμόσει τα πρότυπα διακυβέρνησης που συμφωνήθηκαν με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Ιούλιο του 2012 στην κοινή προσέγγιση για τους αποκεντρωμένους οργανισμούς της ΕΕ³.

Για την προετοιμασία της παρούσας εκτίμησης αντικτύπου, η Επιτροπή είχε διαβουλευθεί με όλες τις μείζονες ομάδες ενδιαφερομένων.

¹ Το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης — Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες, ΕΕ C 115 της 4.5.2010, σσ. 1–38.

² Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε επίσης την Επιτροπή να εξετάσει «τον τρόπο με τον οποίο θα μπορούσε να εξασφαλισθεί ότι η Ευρωπόλ θα λαμβάνει πληροφορίες από τις αρχές επιβολής του νόμου των κρατών μελών, ώστε τα κράτη μέλη να αξιοποιούν πλήρως τις ικανότητες της Ευρωπόλ».

³ http://europa.eu/agencies/documents/joint_statement_and_common_approach_2012_el.pdf

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Τα εγκληματικά και τρομοκρατικά δίκτυα μεγάλης κλίμακας αποτελούν σημαντική απειλή για την εσωτερική ασφάλεια της ΕΕ. Οι εθνικές υπηρεσίες επιβολής του νόμου δεν μπορούν να εργάζονται πλέον σε απομόνωση. Είναι απαραίτητη η συνεργασία τους.

Η δημιουργία κοινού χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα και η περαιτέρω ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης ωφέλησαν σε μεγάλο βαθμό την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών της Ένωσης, όμως έπρεπε να συνοδεύονται από ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας για την αντιμετώπιση του διασυνοριακού εγκλήματος. Η ίδρυση της Ευρωπόλ, της υπηρεσίας της ΕΕ που σχεδιάστηκε για να βοηθήσει την καλύτερη συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου της ΕΕ, είναι καίριας σημασίας από την άποψη αυτή.

Η Ευρωπόλ συνδράμει τις εθνικές αστυνομικές δυνάμεις, διευκολύνοντας, ιδίως, την **ανταλλαγή σχετικών με το έγκλημα πληροφοριών**. Παρέχει **επιχειρησιακές αναλύσεις** οι οποίες βοηθούν τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου στις διεθνικές έρευνες. Προσφέρει **επιχειρησιακή συνδρομή** (εμπειρογνωμοσύνη) για να στηρίζει τις διασυνοριακές έρευνες ή τις συντονίζει. Επιπλέον παρέχει οικονομική στήριξη για τις έρευνες σχετικά με την παραχάραξη/κιβδηλεία του ευρώ. Επίσης, παρέχει **στρατηγική ανάλυση με τη μορφή αξιολόγησης των απειλών**. Η Ευρωπόλ δεν διαθέτει **αυτόνομες ικανότητες έρευνας ούτε εξουσία καταναγκασμού**.

1.1. Περιγραφή του προβλήματος

Η Επιτροπή έχει εντοπίσει διάφορες αδυναμίες που εμποδίζουν την Ευρωπόλ να καταστεί κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των λειτουργών επιβολής του νόμου των κρατών μελών.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 1

1.1.1. Τα κράτη μέλη δεν παρέχουν στην Ευρωπόλ όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την καταπολέμηση του σοβαρού διασυνοριακού εγκλήματος

Η ΕΕ έχει θέσει τις πρωτοβουλίες για την προώθηση της ανταλλαγής πληροφοριών, τόσο σε νομοθετικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο, στο επίκεντρο των πολιτικών της στον τομέα των εσωτερικών υποθέσεων. Η Ευρωπόλ εξαρτάται κυρίως από τα κράτη μέλη για τη συλλογή δεδομένων και πληροφοριών. Η απόφαση του Συμβουλίου απαιτεί από τα κράτη μέλη **να παρέχουν στην Ευρωπόλ δεδομένα** που εμπίπτουν στην εντολή της.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν παρέχουν στην Ευρωπόλ όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για την καταπολέμηση του εγκλήματος ή δεν το πράττουν εγκαίρως. Παρατηρούνται επίσης σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών ως προς την παροχή των πληροφοριών. Διάφορες στατιστικές επιβεβαιώνουν το γεγονός αυτό.

Οι βασικές **αιτίες είναι** οι εξής:

- **Έλλειψη ευκρίνειας των υφιστάμενων νομικών διατάξεων:** Η υποχρέωση των κρατών μελών να παρέχουν δεδομένα δεν διατυπώνεται ρητά και επομένως αφήνει περιθώριο αντιφατικών ερμηνειών και αμφιβολιών για το είδος, το επίπεδο των λεπτομερειών και το εύρος των πληροφοριών που τα κράτη μέλη θα πρέπει να αποστέλλουν στην Ευρωπόλ. Ορισμένα κράτη μέλη δεν αναγνωρίζουν καν την ύπαρξη της υποχρέωσης αυτής.

- **Κοινωνικές και πολιτιστικές αιτίες:** Χαμηλό επίπεδο ενημέρωσης, έλλειψη γνώσεων, μια νοοτροπία αστυνόμευσης που ενθαρρύνει τους λειτουργούς της επιβολής του νόμου να είναι **προσεκτικοί όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών**.
- **Οργανωτικές αιτίες:** ορισμένοι οργανωτικοί παράγοντες επηρεάζουν τις επιδόσεις και την αποτελεσματικότητα των εθνικών μονάδων της Ευρωπόλ (ENU), που έχουν δημιουργηθεί σε κάθε κράτος μέλος για να αποτελούν το σημείο επαφής της Ευρωπόλ.

Η απροθυμία διαβίβασης πληροφοριών εμποδίζει την Ευρωπόλ να εντοπίσει δεσμούς με εγκληματικά φαινόμενα σε άλλες χώρες και να σχηματίσει ακριβή εικόνα της εγκληματικότητας σε όλη την ΕΕ, η οποία θα της επέτρεπε να συντονίσει τις έρευνες των κρατών μελών. Ως εκ τούτου, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη δεν θεωρούν ότι τα πορίσματα της Ευρωπόλ έχουν επαρκή προστιθέμενη αξία, τα εν λόγω κράτη έχουν λιγότερα κίνητρα παροχής πληροφοριών σε αυτήν.

ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2

1.1.2. Περιορισμοί στην επεξεργασία δεδομένων

Η Ευρωπόλ διαχειρίζεται μερικές βάσεις δεδομένων για να συνδράμει τα κράτη μέλη στην πρόληψη και την καταπολέμηση του σοβαρού διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Η απόφαση του Συμβουλίου για την Ευρωπόλ προκαθορίζει αυστηρά αυτές τις βάσεις δεδομένων και προσδίδει σε αυτές διαφορετικούς σκοπούς, διαφορετικούς κανόνες σχετικά με ποιος θα έχει πρόσβαση σε αυτές και ειδικές διατάξεις για την προστασία και ασφάλεια των δεδομένων.

Το Σύστημα Πληροφοριών Ευρωπόλ (το EIS) είναι μια βάση δεδομένων αναφοράς που χρησιμοποιείται για σκοπούς αντιστοίχισης. Τα αρχεία δεδομένων εργασίας προς ανάλυση (AWF) είναι βάσεις δεδομένων για αναλυτικούς επιχειρησιακούς σκοπούς και για την παροχή συνδρομής για τις εν εξελίξει έρευνες. Τα αρχεία αυτά συνδυάζουν επαληθευμένα δεδομένα που χρησιμοποιούνται για ταυτοποίηση μαζί με πληροφορίες. Το ένα AWF αφορά το σοβαρό και οργανωμένο έγκλημα (το AWF SOC), το άλλο την τρομοκρατία (το AWF CT).

Το κράτος μέλος που παρέχει τα δεδομένα είναι κύριος των δεδομένων αυτών. Αποφασίζει τον σκοπό για τον οποίο διαβιβάζονται στην Ευρωπόλ (για απλούς σκοπούς αναφοράς στο EIS ή για ειδικούς σκοπούς ανάλυσης σε ένα από τα AWF)· επιπλέον, μπορεί να αποφασίσει ποιος μπορεί να έχει πρόσβαση σε αυτά και ποια μπορεί να είναι η χρήση των δεδομένων αυτών («αρχή της κυριότητας»).

Μεταξύ των βάσεων δεδομένων επιτρέπεται μόνο η απλή αντιστοίχιση (ανίχνευση αν τα ίδια δεδομένα βρίσκονται σε άλλη βάση δεδομένων). Η σύνδεση των πληροφοριών μεταξύ διαφορετικών βάσεων δεδομένων δεν επιτρέπεται σε έναν αναλυτή της Ευρωπόλ, εκτός αν του χορηγηθεί άδεια από όλους εκείνους που παρείχαν τα εν λόγω δεδομένα στη βάση δεδομένων στην οποία αυτός δεν έχει πρόσβαση. Στην πράξη, για να γίνει αυτό απαιτείται χρονικό διάστημα λίγων εβδομάδων έως λίγων μηνών.

Μόνο η σύνδεση των δεδομένων (ανίχνευση των σχέσεων μεταξύ των δεδομένων) επιτρέπει σε ένα αναλυτή να αξιολογήσει τη σημασία της πληροφορίας για την ανάλυση και προσδίδει σημασία σε πληροφορίες σχετικά με εγκληματικές ή τρομοκρατικές οργανώσεις, π.χ.

υπόθεση για το ρόλο μεμονωμένου δράστη στην ιεραρχία εγκληματικής ομάδας που ενέχεται τόσο σε σοβαρό έγκλημα όσο και στην τρομοκρατία (π.χ. λαθρεμπορία ναρκωτικών ουσιών ή όπλων για τη χρηματοδότηση τρομοκρατικών δραστηριοτήτων). Χωρίς σύνδεση δεν υφίσταται εγκληματολογική ανάλυση.

Όλα αυτά εμποδίζουν την αποτελεσματική ανάλυση και καθυστερούν τον εντοπισμό τάσεων και πρακτικών των εγκληματικών δραστηριοτήτων. Η Ευρωπόλ δεν μπορεί να εκπονήσει εκθέσεις πληροφοριών για εγκληματίες, τρομοκράτες και τους δεσμούς μεταξύ τους, που μπορεί να είναι αναγκαίες για τις έρευνες των κρατών μελών.

Επιπλέον, τα δεδομένα που αποστέλλει ένα κράτος μέλος μπορεί να προορίζονται τόσο για ανταλλαγή στο EIS όσο και για ανάλυση στο AWF. Ο τεχνικός διαχωρισμός συνεπάγεται ότι τα δεδομένα πρέπει να αποθηκεύονται τουλάχιστον δύο φορές (ή τρεις φορές) με άσκοπη επανάληψη των υποχρεώσεων για τον κύριο των δεδομένων όπως και για την Ευρωπόλ που πρέπει να συντηρεί (να επικαιροποιεί, να διαγράφει) τα δεδομένα, και να κινδυνεύει να καταχωρίσει διαφορετικά τις αρχικά ίδιες σειρές δεδομένων.

1.2. ΤΟ ΒΑΣΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

Η καθιέρωση του ελέγχου της Ευρωπόλ από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα εθνικά κοινοβούλια θα ενίσχυε τη λογοδοσία της αλλά δεν θα είχε επιπτώσεις στη μετατροπή της Ευρωπόλ σε κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου. Το επίπεδο της παροχής πληροφοριών θα συνέχιζε να αυξάνεται αλλά οι διαφορές μεταξύ των κρατών μελών θα εξακολουθούσαν να υπάρχουν. Όσον αφορά τη διαχείριση δεδομένων, η αποθήκευση δεδομένων σε βάσεις δεδομένων που είναι τεχνικά διαχωρισμένες θα συνέχιζε να μειώνει την ικανότητα της Ευρωπόλ να εκπονεί συνολικές αναλυτικές εκθέσεις στα κράτη μέλη, ιδίως για τους δεσμούς μεταξύ των εγκληματικών ομάδων και των τρομοκρατικών δικτύων (που αποθηκεύονται σε διαφορετικά AWF και στο EIS). Οι καθυστερήσεις στον εντοπισμό τάσεων και πρακτικών στο πλαίσιο αυτό θα εξακολουθούσαν να υφίστανται. Η πιθανότητα πολλαπλής αποθήκευσης δεδομένων σε δύο ή τρία μέρη θα εξακολουθούσε να υπάρχει.

2. ΣΤΟΧΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Γενικός στόχος της μεταρρύθμισης της Ευρωπόλ είναι η ενίσχυση της ασφάλειας της ΕΕ με τη μετατροπή της Ευρωπόλ σε κέντρο ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών ώστε να τα στηρίζει καλύτερα στην πρόληψη και την καταπολέμηση του σοβαρού διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Ειδικοί και επιχειρησιακοί στόχοι

1. Ενίσχυση της παροχής πληροφοριών από τα κράτη μέλη στην Ευρωπόλ

- α) αύξηση του όγκου και της ποιότητας των πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη στην Ευρωπόλ·
- β) μείωση των διαφορών στο επίπεδο της παροχής πληροφοριών από τα κράτη μέλη.

2. Θέσπιση περιβάλλοντος επεξεργασίας δεδομένων που θα επιτρέπει στους αναλυτές της Ευρωπόλ να συνδράμουν πλήρως τα κράτη μέλη στην πρόληψη και την καταπολέμηση του σοβαρού διασυνοριακού εγκλήματος και της τρομοκρατίας

- γ) εξασφάλιση της δυνατότητας των αναλυτών της Ευρωπόλ να συνδέουν και να κάνουν αναλύσεις όλων των σχετικών στοιχείων δεδομένων·
- δ) μείωση των καθυστερήσεων στον εντοπισμό τάσεων και πρακτικών·
- ε) μείωση της πολλαπλής αποθήκευσης δεδομένων.

3. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

3.1. Επιλογή 1: Βασικό σενάριο/«Καθαρή προσαρμογή στη Συνθήκη της Λισαβόνας»

Για να επιτύχει τη μεγαλύτερη συμβολή των κρατών μελών, η Ευρωπόλ, σε συνεργασία με την ΕΑΑ και την Επιτροπή, θα συνέχιζε να λαμβάνει «ήπια μέτρα» όπως ενίσχυση της ενημέρωσης με περιοδεύουσες εκθέσεις, κατάρτιση για την προώθηση των καλών πρακτικών των εθνικών μονάδων της Ευρωπόλ.

Η οικοδόμηση της ανάλυσης θα βασιζόταν σε χωριστές βάσεις δεδομένων με περιορισμένες δυνατότητες σύνδεσης και ανάλυσης δεδομένων που είναι διασκορπισμένα σε διαφορετικές βάσεις δεδομένων.

3.2. Επιλογή 2: Περαιτέρω νομοθετικές τροποποιήσεις μέσω του κανονισμού της Ευρωπόλ

A. Παροχή πληροφοριών από τα κράτη μέλη

A.1 Ενίσχυση των υποχρεώσεων και εισαγωγή κινήτρων

Ο κανονισμός θα προέβλεπε:

- τη συνεχή ενίσχυση της ενημέρωσης·
- τη διασαφήνιση της νομικής διάταξης που αφορά την υποχρέωση παροχής δεδομένων: τα κράτη μέλη θα υποχρεώνονταν να μοιράζονται όλα τα δεδομένα που εμπίπτουν στην εντολή της Ευρωπόλ και ειδικότερα εκείνα που ανταλλάσσουν στην πράξη με άλλο κράτος μέλος. Για να επιτευχθεί η απόδοση προτεραιοτήτων, η υποχρέωση θα εστιζόταν σε πληροφορίες για έγκλημα που χαρακτηρίζεται ως μία από τις προτεραιότητες της ΕΕ στο κύκλο πολιτικής της ΕΕ για το οργανωμένο και το σοβαρό διεθνές έγκλημα·
- την παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο τα κράτη μέλη θα τηρούσαν την υποχρέωση: η Ευρωπόλ θα υπέβαλε ετήσια έκθεση στο Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την παροχή πληροφοριών από μεμονωμένα κράτη μέλη και τις επιδόσεις των εθνικών μονάδων της·
- οικονομικά κίνητρα για τα κράτη μέλη – ο κανονισμός θα διεύρυνε την οικονομική συνδρομή για τη στήριξη των ερευνών των κρατών μελών σε τομείς του εγκλήματος πέρα από την παραχάραξη/κιβδηλεία του ευρώ.

A.2. Παροχή στην Ευρωπόλ πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων των κρατών μελών για την επιβολή του νόμου

Μέσω της πρόσβασης σε εθνικές βάσεις δεδομένων για την επιβολή του νόμου χρησιμοποιώντας σύστημα «σύμπτωσης/απουσίας σύμπτωσης στοιχείων» (hit/no hit), η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εντόπιζε ότι ένα κράτος μέλος διαθέτει τις σχετικές πληροφορίες. Κατόπιν, μετά τη σύμπτωση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορούσε να ζητήσει τις πληροφορίες αυτές. Τα κράτη μέλη θα διατηρούσαν τον έλεγχο των δεδομένων εφόσον για τη διαβίβασή τους θα ήταν αναγκαία η παροχή άδειας από αυτά τα κράτη μέλη.

Το σύστημα αυτό θα απαιτούσε νέα αρχιτεκτονική ΤΠ: 1) ένα σύστημα διαβίβασης που θα απέστειλε ερωτήματα στα κράτη μέλη και θα συγκέντρωνε τις απαντήσεις για συμπτώσεις, 2) επενδύσεις από τα κράτη για να αναδιοργανώνονταν οι βάσεις δεδομένων τους για τον διαχωρισμό των δεδομένων που εμπίπτουν στην εντολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τη διαβίβαση, καθώς και παροχή των κατάλληλων συνδέσεων ΤΠ.

B. Διαχείριση δεδομένων

B.1. Συγχώνευση των υφιστάμενων δύο AWF σε ένα

Βάσει αυτής της επιλογής, τα δύο υφιστάμενα AWF θα συγχωνεύονταν σε ένα και το EIS θα παρέμενε χωριστό.

B.2. Νέο περιβάλλον επεξεργασίας

Ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν θα εστιζόταν πλέον στις βάσεις δεδομένων. Θα θέσπιζε διαδικαστικές εγγυήσεις για την εφαρμογή των αρχών της προστασίας δεδομένων με ιδιαίτερη έμφαση στην «προστασία της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό» και πλήρη διαφάνεια προς τον υπεύθυνο προστασίας δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τις εποπτικές αρχές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή που θα δεσμευόταν από την αρχή για την «προστασία της ιδιωτικής ζωής ήδη από τον σχεδιασμό» θα λάμβανε υπόψη της όλες τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων όταν θα σχεδίαζε τις προδιαγραφές και την αρχιτεκτονική των συστημάτων και τεχνολογιών πληροφοριών.

Υπάρχουν διάφορες τεχνικές λύσεις για την επίτευξη του παρόντος στόχου. Οποιαδήποτε θα επιδιωκόταν:

- οι εγγυήσεις προστασίας δεδομένων θα προσαρτώνταν στο στοιχείο και είδος των δεδομένων και όχι σε προκαθορισμένη βάση δεδομένων·
- για να διασφαλιστεί ο περιορισμός του σκοπού, ο παρέχων τα δεδομένα θα καθόριζε από την αρχή τον σκοπό της επιχείρησης επεξεργασίας για την οποία ανταλλάσσονται δεδομένα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (διασταύρωση, επιχειρησιακή ανάλυση, γενική ανάλυση)·
- οι αναλυτές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα μπορούσαν να βλέπουν πλήρως όλες τις πληροφορίες στο μέτρο που θα ήταν αναγκαίες για τα καθήκοντά τους· ωστόσο, οι εταίροι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής θα δικαιούνταν ακόμα να επιβάλουν περιορισμούς στην πρόσβαση και χρήση από άλλους.

4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

4.1. Επιλογή 1: Βασικό σενάριο/«Καθαρή προσαρμογή στη Συνθήκη της Λισαβόνας»

Ενίσχυση της ασφάλειας στην ΕΕ (0): Η Ευρώπη θα συνέχιζε να έχει κατακερματισμένη εικόνα της εγκληματικότητας στην ΕΕ. Δεν θα παρεχόταν στα κράτη μέλη επαρκής συνδρομή.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (0): δεν θα υπήρχαν επιπτώσεις στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, δεν θα υπήρχαν θετικές έμμεσες επιπτώσεις στο δικαίωμα στη ζωή.

Κόστος (0): δεν θα υπήρχε νέο κόστος σε σχέση με την ισχύουσα κατάσταση

Επιλογή 2: Επιβολή περαιτέρω νομοθετικών τροποποιήσεων στον κανονισμό Ευρωπαϊκή

4.1.1. Επιπτώσεις των επιλογών βάσει της επιλογής πολιτικής Α

4.1.1.1. Ενίσχυση των υποχρεώσεων και εισαγωγή πρόσθετων κινήτρων (A1)

Ενίσχυση της ασφάλειας στην ΕΕ (+++): θα υπήρχαν θετικές επιπτώσεις στις αδυναμίες και αύξηση τόσο του όγκου όσο και της ποιότητας των πληροφοριών που αποστέλλουν τα κράτη μέλη.

Η εστίαση στους στόχους του κύκλου πολιτικής της ΕΕ και η ανταλλαγή πληροφοριών που θα γινόταν σε διμερή βάση θα είχαν ως αποτέλεσμα μεγαλύτερη εισροή δεδομένων στην Ευρώπη για τις σημαντικότερες απειλές.

Η παρακολούθηση της επίδοσης των εθνικών μονάδων της Ευρώπη και η παροχή πληροφοριών από κάθε κράτος μέλος θα δημιουργούσε πίεση των ομοτίμων. Αυτό θα ενθάρρυνε τις καλές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένων της αποτελεσματικής οργάνωσης των εθνικών μονάδων της Ευρώπη, της αύξησης της ευαισθητοποίησης και της ενίσχυσης της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών μονάδων της Ευρώπη και των εθνικών αρχών επιβολής του νόμου.

Αν οι διασυνοριακές έρευνες τύγχαναν οικονομικής στήριξης, τα κράτη μέλη θα ενθαρρύνονταν να προωθήσουν τη μεγαλύτερη συμμετοχή της Ευρώπη.

Τα παραπάνω αποδεικνύονται από την επιτυχία που σημειώθηκε στην καταπολέμηση της παραχάραξης/κιβδηλείας.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (0): δεν θα υπήρχαν επιπτώσεις συγκριτικά με το βασικό σενάριο.

Κόστος (--):

Για τον προϋπολογισμό της ΕΕ:

- το κόστος 6 υπαλλήλων για την επεξεργασία μεγαλύτερου όγκου παρεχόμενων δεδομένων·
- η οικονομική στήριξη στις έρευνες των κρατών μελών πέρα από τη παραχάραξη/κιβδηλεία του ευρώ θα ανερχόταν σε 800.000 ευρώ ανά έτος (θα

αντισταθμιζόταν με την περικοπή ορισμένων δραστηριοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπόλ).

Για τους εθνικούς προϋπολογισμούς:

- δεν θα υπήρχε υλικό κόστος·
- το κόστος που θα βάρυνε τα κράτη μέλη για την εφάπαξ κατάρτιση των λειτουργών επιβολής του νόμου που ασχολούνται με το σοβαρό διασυνοριακό έγκλημα θα ήταν 600 000 ευρώ ή 3 εκατ. ευρώ ή 6 εκατ. ευρώ·
- ανάλογα με την περίπτωση, πιθανή αναδιοργάνωση των εθνικών μονάδων της Ευρωπόλ.

Οφέλη: Ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στην καταπολέμηση του σοβαρού διασυνοριακού εμπορίου κατά εκατ. ευρώ την περίοδο 2015-2020

4.1.1.2. Παροχή στην Ευρωπόλ πρόσβασης στις βάσεις δεδομένων των κρατών μελών για την επιβολή του νόμου (A2)

Ενίσχυση της ασφάλειας στην ΕΕ (+++): υπέρβαση της έλλειψης γνώσης, των αναποτελεσματικών εθνικών μονάδων της Ευρωπόλ ή της χαμηλής ευαισθητοποίησης των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη θα διατηρούσαν τον έλεγχο των δεδομένων διότι θα παρείχαν άδεια για τη διαβίβασή τους.

Ένας μεγαλύτερος όγκος περισσότερο συναφών πληροφοριών θα έφθανε στην Ευρωπόλ, που θα ήταν σε θέση να προσφέρει προϊόντα καλύτερης ποιότητας στα κράτη μέλη.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (0) Καμία. Η πρόσβαση θα γινόταν χρησιμοποιώντας σύστημα σύμπτωσης/απουσίας σύμπτωσης δεδομένων. Η Ευρωπόλ προκειμένου να λάμβανε το περιεχόμενο των πληροφοριών θα έπρεπε να το ζητήσει από το κράτος μέλος. Πριν από τη διαβίβαση το κράτος μέλος θα κατοχύρωνε όλες τις εγγυήσεις προστασίας δεδομένων.

Κόστος (---):

Για τον προϋπολογισμό της ΕΕ:

- (1) 1,78 εκατ. ευρώ σε εφάπαξ επένδυση και
- (2) 1,46 εκατ. ευρώ σε ετήσιες επαναλαμβανόμενες επενδύσεις.

Κόστος για τους προϋπολογισμούς των ΚΜ:

- 660 000 ευρώ σε εφάπαξ επενδύσεις για την προσαρμογή των συστημάτων τους ΤΠ και τη σύνδεση στο σύστημα διαβίβασης·
- επαναλαμβανόμενες επενδύσεις 1,2 εκατ. ευρώ ετησίως·
- ανάλογα με την περίπτωση πιθανό κόστος για πρόσθετους 1 ή 2 υπαλλήλους.

4.1.2. Επιπτώσεις της επιλογής πολιτικής B

4.1.2.1. Συγχώνευση των δύο AWF σε ένα (B1)

Ενίσχυση της ασφάλειας στην ΕΕ (++): Ενδεχομένως, θα συνεπαγόταν ταχύτερη αναγνώριση τάσεων, πρακτικών και συνδέσμων μεταξύ εγκληματικών ομάδων που εμπλέκονται και στην τρομοκρατία.

Χάρη στη διεύρυνση του πεδίου του AWF που θα κάλυπτε τόσο το σοβαρό οργανωμένο έγκλημα όσο και την τρομοκρατία, οι αναλυτές της Ευρωπόλ θα μπορούσαν να βλέπουν όλους τους συνδέσμους μεταξύ των πληροφοριών που θα παρέχονταν στο συγχωνευμένο AWF. Η σύνδεση των δεδομένων του συστήματος EIS με τα δεδομένα του AWF δεν θα ήταν ακόμα δυνατή. Θα εξακολουθούσε να υπάρχει η πολλαπλή αποθήκευση των δεδομένων.

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (0): Δεν θα υπήρχαν επιπτώσεις στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε σύγκριση με το βασικό σενάριο διότι η επιλογή αυτή θα αποτελούσε απλή επέκταση του υφιστάμενου συστήματος.

Κόστος (0): Θα συνεπαγόταν ελάχιστο κόστος διότι τα δύο AWF που θα συγχωνεύονταν στηρίζονται από τις ίδιες τεχνολογικές λύσεις. Το κόστος αυτό θα μπορούσε να βαρύνει τον προϋπολογισμό ΤΠ της Ευρωπόλ. Οι αναγκαίες επενδύσεις και οι συμβουλευτικές δραστηριότητες πραγματοποιήθηκαν κατά την προετοιμασία της πρόσφατης συγχώνευσης των 23 AWF σε δύο, επομένως τα αποτελέσματά της θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν εκ νέου.

4.1.2.2 Νέο περιβάλλον επεξεργασίας (B2)

Ενίσχυση της ασφάλειας στην ΕΕ (+++): Οι αναλυτές της Ευρωπόλ θα μπορούσαν να συνδέουν και να αναλύουν όλα τα δεδομένα που θα ήταν αναγκαία για αυτούς. Αυτό θα επέτρεπε στην Ευρωπόλ να οικοδομήσει μια γέφυρα μεταξύ όλων των πτυχών της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας. Σε ένα ενιαίο περιβάλλον επεξεργασίας η Ευρωπόλ θα ήταν σε θέση να εντοπίζει, να αναλύει και να προσδιορίζει τις δομές που συνδέουν τις ομάδες του οργανωμένου εγκλήματος και τα τρομοκρατικά δίκτυα, για παράδειγμα μέσω των οικονομικών ιχνών.

Επιπτώσεις στην προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (0): θα εφαρμοζόταν το ίδιο επίπεδο προστασίας δεδομένων που θα ίσχυε στο βασικό σενάριο.

Επιπτώσεις στα κόστος (0): Η επιλογή αυτή δεν θα συνεπαγόταν κανένα άμεσο πρόσθετο έξοδο σε σύγκριση με το βασικό σενάριο.

5. ΠΡΟΤΙΜΩΜΕΝΗ ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η προτιμώμενη επιλογή πολιτικής θα ήταν η επιλογή 2 (περαιτέρω νομοθετικές αλλαγές) που αποτελείται από τις επιλογές A1 και B2.

- Χάρη στα κίνητρα και την ενίσχυση της υποχρέωσης παροχής πληροφοριών, θα υπήρχε μεγαλύτερη σαφήνεια και τα κράτη μέλη θα ήταν περισσότερο πρόθυμα να αποστέλλουν δεδομένα.
- Οι νέοι κανόνες για τη διαχείριση των δεδομένων θα επέτρεπαν στους αναλυτές της Ευρωπόλ να έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που θα

χρειάζονταν να γνωρίζουν, για να διαπιστώσουν τους συνδέσμους μεταξύ των πληροφοριών και να εντοπίσουν τάσεις και πρακτικές. Η Ευρωπόλ θα προσέφερε πιο συναφή και επικαιροποιημένα προϊόντα για να συνδράμει τα κράτη μέλη. Δεν θα υφίστατο πολλαπλή αποθήκευση δεδομένων.

Ως προς το κόστος:

- Για την οικονομική στήριξη που θα προσφερόταν από την Ευρωπόλ στις έρευνες των κρατών μελών θα απαιτούνταν 800 000 ευρώ ανά έτος, προκειμένου να επιτευχθεί κρίσιμη μάζα χρηματοδότησης. Τα κεφάλαια αυτά θα ανευρίσκονταν με την ανακατανομή των προτεραιοτήτων στον προϋπολογισμό της Ευρωπόλ.
- Το σύνολο των υπαλλήλων που θα χρειαζόταν η Ευρωπόλ για να εφαρμόσει την παρούσα μεταρρύθμιση θα ανερχόταν σε 6 ΠΠΑ που θα ήταν απαραίτητα για την επεξεργασία μεγαλύτερης εισροής πληροφοριών από τα κράτη μέλη. Τρεις υπάλληλοι θα ανακατανέμονταν, ενώ τρεις άλλοι θα έπρεπε να προσληφθούν. Επομένως, το συνολικό κόστος για το προσωπικό θα ανερχόταν σε 1,77 εκατ. ευρώ για την περίοδο 2015 έως 2020. Ωστόσο, περίπου τα δύο τρίτα αυτού του κόστους θα αντισταθμιζόνταν από την εξοικονόμηση πόρων που θα προέκυπταν από τη συγχώνευση με την ΕΑΑ.
- Δεν θα υπήρχε άμεσο κόστος ενόψει των νέων κανόνων για την διαχείριση δεδομένων.